

Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών (ΕΒΕΑ)

Έρευνα επιχειρηματικότητας

Φεβρουάριος 2024

Παρουσίαση αποτελεσμάτων πρωτογενούς έρευνας ΕΒΕΑ / Deloitte γύρω από την επιχειρηματικότητα

Έρευνα ΕΒΕΑ / Deloitte για την επιχειρηματικότητα | Η ταυτότητα της έρευνας

Με στόχο τη συγκέντρωση της οπτικής των επιχειρήσεων σε επιμέρους θεματικές ενότητες υψηλού ενδιαφέροντος για το ελληνικό επιχειρείν και την αποτύπωση του «σφυγμού» του αντίστοιχου οικοσυστήματος, υλοποιήθηκε η έρευνα επιχειρηματικότητας του ΕΒΕΑ, η οποία θα διενεργείται σε τριμηνιαία βάση, με την υποστήριξη της εταιρίας συμβούλων Deloitte

Πρωτογενής και ανώνυμη **έρευνα «σφυγμού»**, που διεξήχθη από το ΕΒΕΑ σε συνεργασία με τη Deloitte, την περίοδο 11.01 - 31.01 του 2024 και θα διενεργείται σε **τριμηνιαία βάση**

Στόχος της έρευνας είναι η αποτίμηση της **αναπτυξιακής δυναμικής των επιχειρήσεων – μελών του ΕΒΕΑ** στους κλάδους δραστηριοποίησής τους κατά το τελευταίο τρίμηνο

Η έρευνα επικεντρώνεται σε **δύο (2) θεματικές ενότητες**:

1

Εξαγωγική δραστηριότητα

2

Ψηφιακή και πράσινη
μετάβαση των επιχειρήσεων

Έρευνα ΕΒΕΑ / Deloitte για την επιχειρηματικότητα | Δείγμα της έρευνας

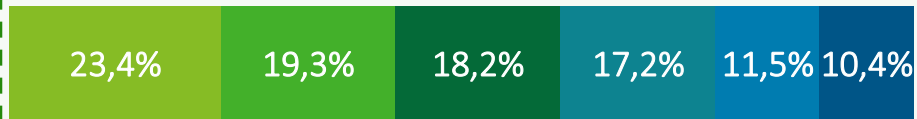
Το δείγμα της παρούσας έρευνας είναι αρκετά αντιπροσωπευτικό της ελληνικής επιχειρηματικότητας, δεδομένου ότι οι πολύ μικρές / μικρές επιχειρήσεις αποτελούν τον πυρήνα του ελληνικού επιχειρείν

Συμμετοχή

~200
Επιχειρήσεις

Νομική μορφή της επιχείρησης

■ Ατομική επιχείρηση
■ Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία
■ Ετερόρρυθμη Εταιρία
■ Ανώνυμη Εταιρία
■ Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης
■ Ομόρρυθμη Εταιρία

Αριθμός εργαζομένων

Επιχειρήσεις που διαθέτουν από 0 έως 10 άτομα προσωπικό
~80% του συνολικού δείγματος

Επιχειρήσεις που διαθέτουν από 11 έως 50 άτομα προσωπικό
~13% του συνολικού δείγματος

Επιχειρήσεις που διαθέτουν από 51 έως 250 άτομα προσωπικό
~7% του συνολικού δείγματος

Κλάδοι συμμετεχόντων στην έρευνα – ποσοστό συμμετοχής

Υπηρεσίες
(28,1%)

Λιανικό εμπόριο
(18,8%)

Χονδρικό εμπόριο
(14,6%)

Μεταποίηση /
Βιομηχανικά προϊόντα
(11%)

Τεχνολογίες
Πληροφορικής και
Επικοινωνιών
(8,3%)

Υγεία & Φαρμακο-
βιομηχανία
(5,7%)

Μεταποίηση /
Καταναλωτικά
προϊόντα
(4,2%)

Κατασκευές
(3,1%)

Μεταφορές & Logistics
(0,5%)

Άλλος κλάδος
(5,7%)

Εξαγωγική δραστηριότητα

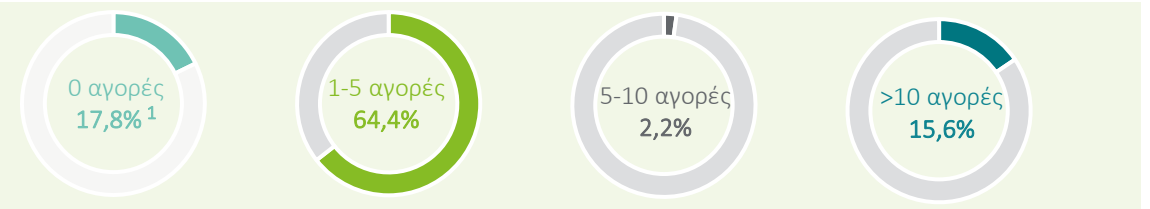
Ανάλυση αποτελεσμάτων έρευνας | Εξαγωγική δραστηριότητα

Βάσει της έρευνας, περίπου ισοκατανέμονται οι επιχειρήσεις που έχουν ήδη ή σκοπεύουν να αποκτήσουν εξαγωγική δραστηριότητα με εκείνες που δεν έχουν / δεν σκοπεύουν να αποκτήσουν

Έχει ήδη ή σκοπεύει να αποκτήσει η επιχείρησή σας εξαγωγική δραστηριότητα;

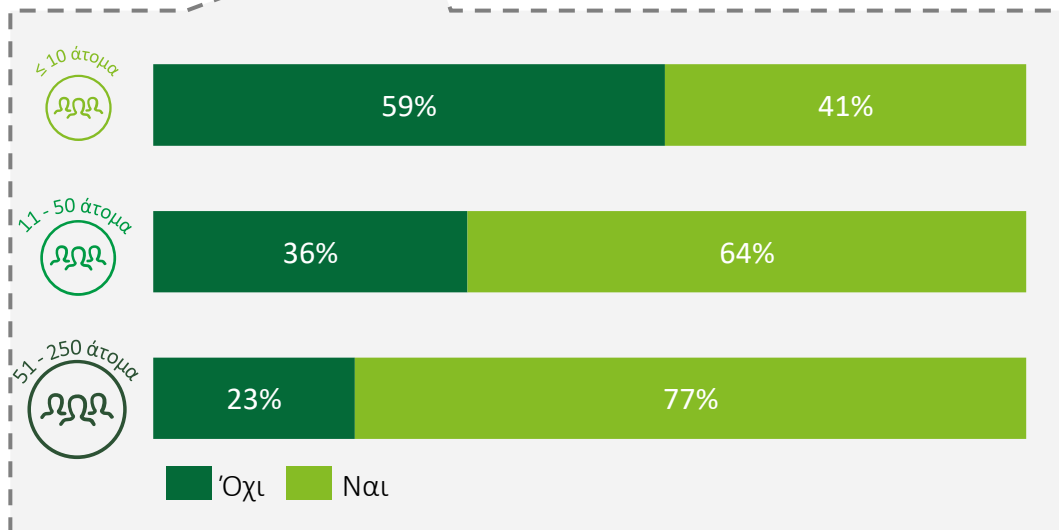

Σε πόσες αγορές εξάγει σήμερα η επιχείρησή σας;

¹ Αφορά στις επιχειρήσεις που σκοπεύουν να ξεκινήσουν εξαγωγική δραστηριότητα

ανά μέγεθος επιχείρησης

Κύριες παρατηρήσεις

- Το ποσοστό των επιχειρήσεων που έχουν ή σκοπεύουν να αποκτήσουν εξαγωγική δραστηριότητα είναι **περίπου ίδιο** με το ποσοστό εκείνων που δεν έχουν και δεν σκοπεύουν να επιχειρήσουν στο διεθνές περιβάλλον
- ~80%** των **μεσαίων επιχειρήσεων** έχουν ή **σκοπεύουν να αποκτήσουν εξαγωγική δραστηριότητα** ενώ **περίπου το 60%** των **πολύ μικρών** δεν έχουν και δεν σκοπεύουν να αποκτήσουν εξαγωγική δραστηριότητα
- ~10%** του συνόλου των επιχειρήσεων του δείγματος σκοπεύουν να αποκτήσουν εξαγωγική δραστηριότητα στο εγγύς μέλλον ενώ δεν έχουν σήμερα – το εν λόγω ποσοστό αντιστοιχεί στο 17,8% των επιχειρήσεων που έχουν ήδη ή σκοπεύουν να αποκτήσουν δραστηριότητα στις διεθνείς αγορές
- Περίπου **2 στις 3** εξαγωγικές επιχειρήσεις εξάγουν σε **1-10 αγορές** σήμερα
- Η **εξαγωγική δραστηριότητα** μπορεί να αποτελέσει **αρωγό** στην **ανάπτυξη μίας επιχείρησης** δεδομένου ότι στις μεγαλύτερες επιχειρήσεις παρατηρείται αυξημένη εξαγωγική δραστηριότητα

Ανάλυση αποτελεσμάτων έρευνας | Εξαγωγική δραστηριότητα

Σε επίπεδο κλάδου, η εξαγωγική δραστηριότητα ή η πρόθεση για απόκτησή της δεν είναι τόσο συνήθης στους περισσότερους κλάδους. Ιδιαίτερα αναπτυγμένη, ωστόσο, εξαγωγική δραστηριότητα ή πρόθεση για απόκτησή της, έχουν οι επιχειρήσεις των κλάδων του χονδρικού εμπορίου και της μεταποίησης

Έχει ήδη ή σκοπεύει να αποκτήσει η επιχείρησή σας εξαγωγική δραστηριότητα;

Κλάδος	 Όχι	 Ναι
 Λιανικό εμπόριο	86%	14%
 Χονδρικό εμπόριο	43%	57%
 Υπηρεσίες	60%	40%
 Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών	63%	37%
 Μεταποίηση / βιομηχανικά προϊόντα	19%	81%
 Μεταποίηση / καταναλωτικά προϊόντα	12%	88%
 Υγεία & φαρμακοβιομηχανία	55%	45%
 Κατασκευές	67%	33%

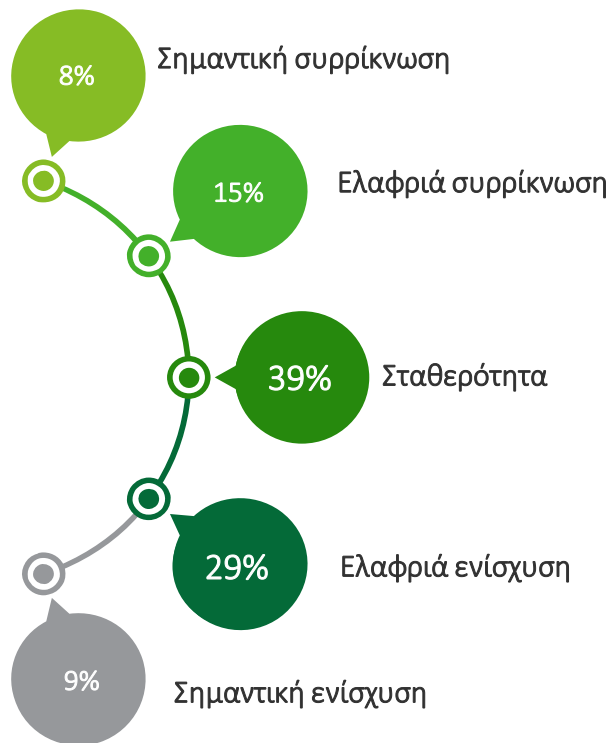
Κύριες παρατηρήσεις

- Οι περισσότερες επιχειρήσεις στους κλάδους του **λιανικού εμπορίου**, των **υπηρεσιών**, των **ΤΠΕ**, της **υγείας & φαρμακοβιομηχανίας** και των **κατασκευών**, **δεν έχουν ή δεν σκοπεύουν** να αποκτήσουν εξαγωγική δραστηριότητα
- Οι περισσότερες επιχειρήσεις στους κλάδους του **χονδρικού εμπορίου** και της **μεταποίησης** **έχουν ή σκοπεύουν** να αποκτήσουν εξαγωγική δραστηριότητα

Ανάλυση αποτελεσμάτων έρευνας | Εξαγωγική δραστηριότητα

Είναι θετικό ότι οι περισσότερες επιχειρήσεις διαβλέπουν σταθερότητα ή ελαφριά ενίσχυση της εξαγωγικής τους δραστηριότητας, κατά το προσεχές διάστημα, με τις περισσότερες από τις μεσαίες να δηλώνουν ότι θα επέλθει ελαφριά ενίσχυση

Ποια πιστεύετε είναι η προοπτική για την εξαγωγική δραστηριότητα της επιχείρησής στις αγορές στόχους που έχετε αναγνωρίσει, κατά το προσεχές διάστημα;

Περισσότερες από **3 στις 5** επιχειρήσεις διαβλέπουν **σταθερότητα ή ελαφριά ενίσχυση** της εξαγωγικής τους δραστηριότητας

Προοπτική για την εξαγωγική δραστηριότητα βάσει αριθμού εργαζομένων επιχείρησης

≤ 10 άτομα
ΩΩΩ

~22% πιστεύει ότι θα συντελεστεί **ελαφριά ενίσχυση**

~44% των εν λόγω επιχειρήσεων δηλώνει ότι θα υπάρχει **σταθερότητα** κατά το προσεχές διάστημα

11 - 50 άτομα
ΩΩΩ

~38% των εν λόγω επιχειρήσεων δηλώνει ότι θα επέλθει **ελαφριά ενίσχυση**

~31% πιστεύει ότι θα υπάρχει **σταθερότητα**

51-250 άτομα
ΩΩΩ

~60% των εν λόγω επιχειρήσεων δηλώνει ότι θα επέλθει **ελαφριά ενίσχυση**

~20% πιστεύει ότι θα επέλθει **σταθερότητα**

Ανάλυση αποτελεσμάτων έρευνας | Εξαγωγική δραστηριότητα

Τα σημαντικότερα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις σχετικά με την εξαγωγική τους δραστηριότητα, απορρέουν από κρίσεις του διεθνούς γίνεσθαι, την έλλειψη κατάλληλα καταρτισμένου προσωπικού και την ελλειμματική πληροφόρηση για τυχόν ευκαιρίες

Πόσο έντονα θεωρείτε ότι είναι τα παρακάτω εμπόδια αναφορικά με την εξαγωγική δραστηριότητα της επιχείρησής σας;

	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Top-2 Κλάδοι που θεωρούν το εμπόδιο πολύ σημαντικό
 Διοργάνωση μικρού αριθμού επιχειρηματικών αποστολών στο εξωτερικό	62%	22%	16%	1. Χονδρικό εμπόριο 2. Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών
 Μη επαρκής γνώση για την ύπαρξη πιθανών ευκαιριών για εξαγωγική δραστηριότητα σε νέες αγορές	32%	32%	36%	1. Μεταποίηση / Βιομηχανικά προϊόντα 2. Λιανικό εμπόριο
 Έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού κατάλληλα καταρτισμένου για τον σχεδιασμό και την επίτευξη της εξαγωγικής δραστηριότητας	35%	28%	37%	1. Υγεία & φαρμακοβιομηχανία 2. Μεταποίηση / Καταναλωτικά προϊόντα
 Κρίσεις και αναταράξεις στη διεθνή σκηνή	23%	34%	43%	1. Υγεία & φαρμακοβιομηχανία 2. Λιανικό εμπόριο

Οι **κρίσεις και αναταράξεις στη διεθνή σκηνή**, η **έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού κατάλληλα καταρτισμένου** για τον σχεδιασμό και την επίτευξη της εξαγωγικής δραστηριότητας και η **μη επαρκής γνώση** για την ύπαρξη πιθανών ευκαιριών για εξαγωγική δραστηριότητα είναι τα πιο σημαντικά εμπόδια σχετικά με την εξαγωγική δραστηριότητα, που αντιμετωπίζουν οι περισσότερες επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις στους κλάδους του **εμπορίου**, της **μεταποίησης** και της **υγείας & φαρμακοβιομηχανίας** είναι εκείνες που τα θεωρούν πολύ πιο έντονα από τις επιχειρήσεις των υπολοίπων κλάδων.

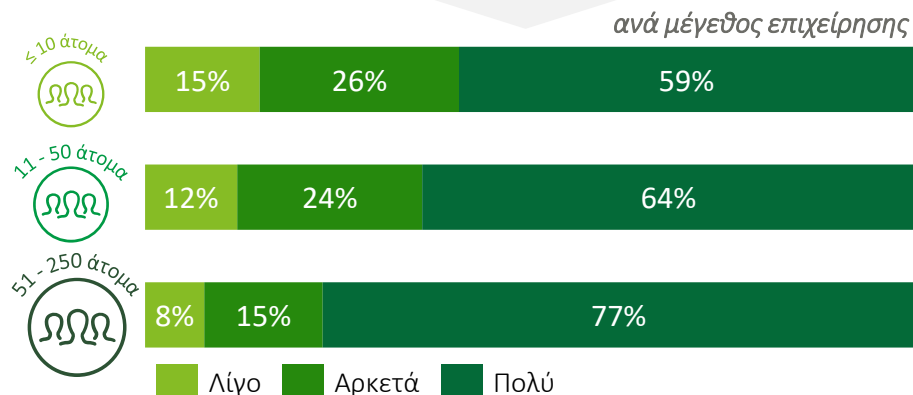
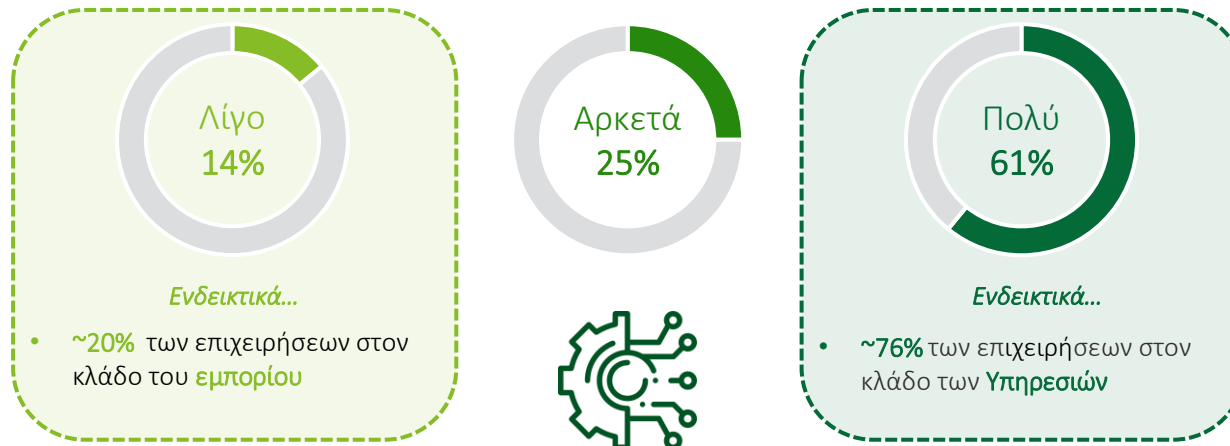

Ψηφιακή και πράσινη μετάβαση των επιχειρήσεων

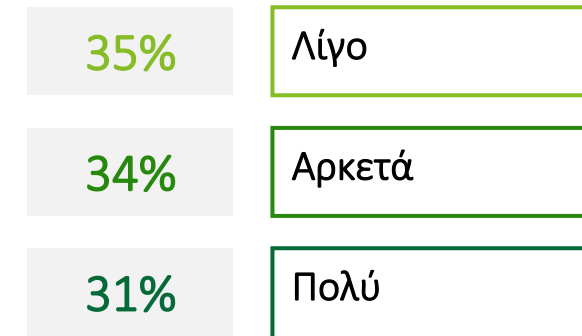
Ανάλυση αποτελεσμάτων έρευνας | Ψηφιακή μετάβαση των επιχειρήσεων

Είναι ενθαρρυντικό ότι για τις περισσότερες επιχειρήσεις η ψηφιακή μετάβαση θεωρείται πολύ σημαντική για την εξασφάλιση του ανταγωνιστικού τους πλεονεκτήματος ενώ δηλώνουν ότι διαθέτουν – σε ικανοποιητικό βαθμό – την απαραίτητη τεχνογνωσία για συναφή θέματα

Πόσο σημαντική πιστεύετε ότι είναι η ψηφιακή μετάβαση για την εξασφάλιση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος;

Διαθέτει η επιχείρησή σας την απαραίτητη τεχνογνωσία που σχετίζεται με θέματα ψηφιακής μετάβασης;

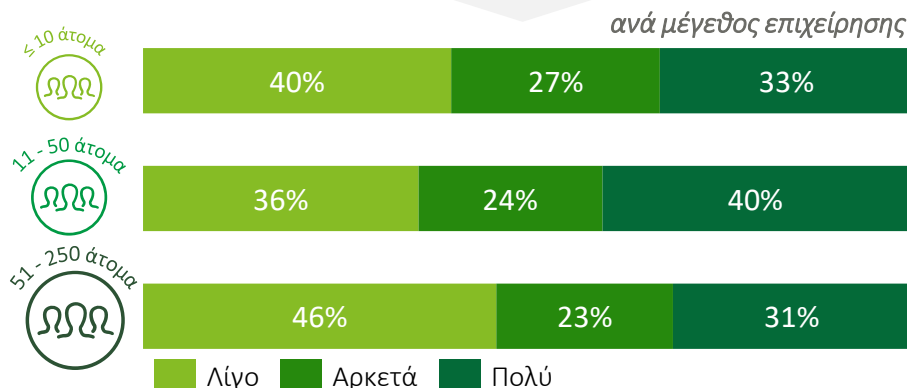
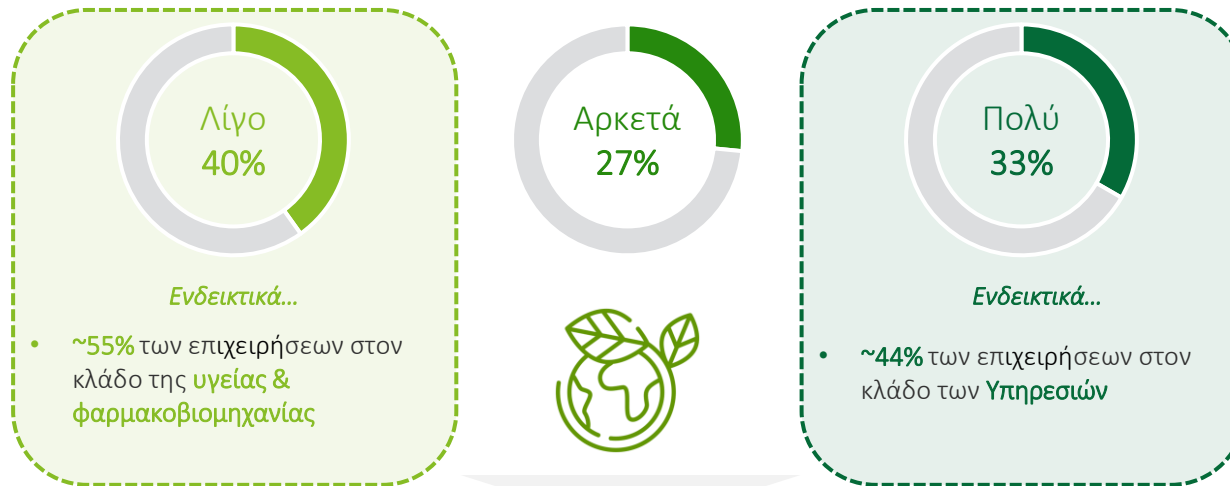

- ❖ Η ψηφιακή μετάβαση των επιχειρήσεων είναι μείζονος σημασίας για περισσότερες από 4 στις 5 επιχειρήσεις
- ❖ Περισσότερες από 3 στις 5 επιχειρήσεις φαίνεται να διαθέτουν την απαραίτητη τεχνογνωσία σχετικά με θέματα ψηφιακής μετάβασης σε ικανοποιητικό βαθμό

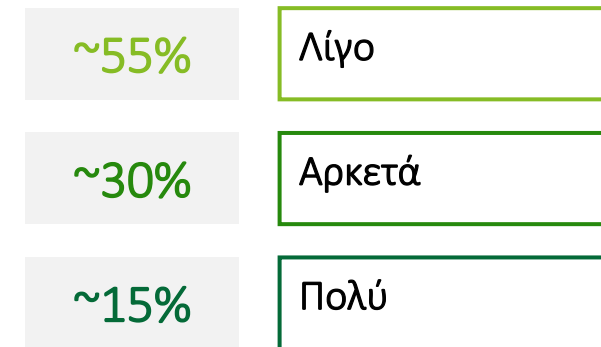
Ανάλυση αποτελεσμάτων έρευνας | Πράσινη μετάβαση των επιχειρήσεων

Αν και για την πλειονότητα των επιχειρήσεων, η πράσινη μετάβαση αναγνωρίζεται ως σημαντικός παράγοντας για την εξασφάλιση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, δε φαίνεται να διαθέτουν – σε ικανοποιητικό βαθμό – την απαραίτητη τεχνογνωσία σε τέτοια θέματα, με τη συγκεκριμένη ανάγκη ενίσχυσης να εντοπίζεται περισσότερο στις πολύ μικρές επιχειρήσεις

Πόσο σημαντική πιστεύετε ότι είναι η **πράσινη μετάβαση** για την εξασφάλιση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος;

Διαθέτει η επιχείρησή σας την απαραίτητη τεχνογνωσία που σχετίζεται με θέματα **πράσινης μετάβασης**;

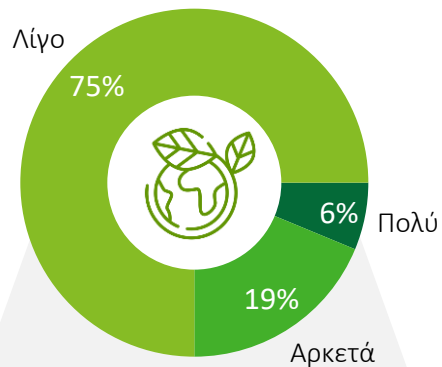
- ❖ Η **πράσινη μετάβαση** των επιχειρήσεων είναι μείζονος σημασίας για **3 στις 5** επιχειρήσεις
- ❖ Ωστόσο, **~3 στις 5** επιχειρήσεις δεν φαίνεται να διαθέτουν την απαραίτητη τεχνογνωσία σχετικά με θέματα **πράσινης μετάβασης** σε ικανοποιητικό βαθμό. Ιδίως οι **πολύ μικρές επιχειρήσεις** φαίνεται να έχουν **περιορισμένη τεχνογνωσία** σε θέματα πράσινης μετάβασης
- ❖ Εν γένει, φαίνεται πως οι επιχειρήσεις δεν έχουν ενστερνιστεί τη σημασία και τα δυνητικά οφέλη από την **πράσινη μετάβαση** στον ίδιο βαθμό που τα αναγνωρίζουν για την **ψηφιακή μετάβαση**

Ανάλυση αποτελεσμάτων έρευνας | Ψηφιακή και πράσινη μετάβαση των επιχειρήσεων

Βάσει των αποτελεσμάτων της έρευνας, η πλειονότητα των επιχειρήσεων είναι λίγο ικανοποιημένες από τα υφιστάμενα κίνητρα/ χρηματοδοτικά εργαλεία για ψηφιακές και πράσινες επενδύσεις. Ως εκ τούτου, και με δεδομένο ότι υπάρχει διαθέσιμη πληθώρα τέτοιων εργαλείων και κινήτρων, γίνεται σαφής η ανάγκη για ενίσχυση των σχετικών δράσεων διάχυσης και επικοινωνίας

Θεωρείτε πως τα κίνητρα / χρηματοδοτικά εργαλεία που παρέχει η Πολιτεία στις επιχειρήσεις για ψηφιακές και πράσινες επενδύσεις, είναι επαρκή;

1. Πράσινες επενδύσεις

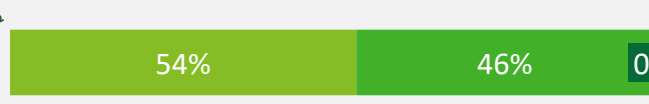
≤ 10 άτομα

11 - 50 άτομα

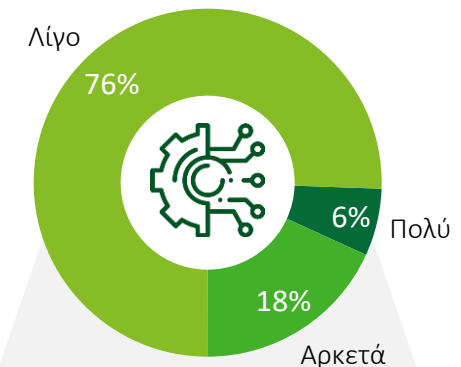
51 - 250 άτομα

Λίγο Αρκετά Πολύ

8 στις 10 πολύ μικρές επιχειρήσεις **δεν θεωρούν επαρκή** τα κίνητρα και τα χρηματοδοτικά εργαλεία που σχετίζονται με τις **πράσινες και ψηφιακές επενδύσεις**, παρά το γεγονός ότι υφίσταται πληθώρα τέτοιων, γεγονός που αναδεικνύει την ανάγκη ενίσχυσης ενημερωτικών δράσεων για την προώθηση αυτών

2. Ψηφιακές επενδύσεις

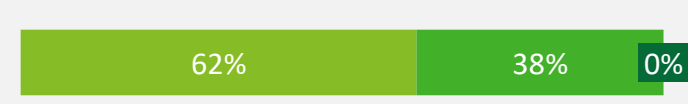
≤ 10 άτομα

11 - 50 άτομα

51 - 250 άτομα

Λίγο Αρκετά Πολύ

Προτάσεις των επιχειρήσεων

Ανάλυση αποτελεσμάτων έρευνας | Προτάσεις για την ενίσχυση της ελληνικής επιχειρηματικότητας

*Η συγκεκριμένη ερώτηση ήταν ανοιχτού τύπου, οπότε έγινε η επιλογή εκείνων των προτάσεων που πρότειναν οι περισσότερες επιχειρήσεις

Deloitte.

